

วาทกรรมเรื่องการค้าประเวณีและการประพุดติในเรื่องกาม ที่ปรากฏในพจนานุกรมคำใหม่ฉบับราชบัณฑิตยสถาน

ขจิตา ศรีฟุ่ม*

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับการประกอบสร้างชุดความคิดเรื่องการค้าประเวณีและการประพุดติในเรื่องกามที่ปรากฏในสังคมไทย โดยเก็บข้อมูลจากประโยคตัวอย่างในพจนานุกรมคำใหม่ฉบับราชบัณฑิตยสถานเล่ม 1-2 วิเคราะห์ด้วยทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ประกอบสร้างชุดความคิด และ 2) เพื่อวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรมที่สะท้อนสภาพสังคมวัฒนธรรมไทย

ผลการวิจัยพบการใช้กลวิธีทางภาษาในการประกอบสร้างชุดความคิดเรื่องการค้าประเวณีและการประพุดติในเรื่องกาม 5 กลวิธี ได้แก่ การใช้สำนวน การใช้คำกริยา การใช้คำนาม การใช้คำเรียกขาน และการใช้ประโยคกรรม โดยวาทกรรมเหล่านั้นประกอบสร้างชุดความคิดย่อยเพื่อสื่อความหมายเชิงอุดมการณ์ไปสู่ผู้รับสาร ดังนี้ 1) เรื่องการนอกใจคู่รัก คู่สมรสหรือการมีชู้เป็นเรื่องที่มีอยู่ในสังคมไทยและสามารถพบเห็นได้เป็นปกติ 2) มีการล่อลวงทางเพศทั้งโดยการ

* อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ติดต่อได้ที่: khajita@go.buu.ac.th

แสดงเพียงเจตนาล่อลวงและทั้งที่ลงมือกระทำการล่อลวงทางเพศ 3) ในสังคมไทย มีการซื้อและการขายบริการทางเพศ (ค้าประเวณี) และสามารถพบเห็นได้ โดยทั่วไป และ 4) กิจกรรมทางเพศมักถูกกำหนดจากสังคมว่าให้แสดงออกได้ เฉพาะหนุ่มสาวหรือวัยกลางคนเท่านั้น ผู้สูงอายุไม่ควรมาให้ความสนใจในเรื่องเพศ

ประเด็นการกระจายตัวบทและการตีความตัวบท พบว่าวาทกรรมถูกสื่อ ออกมาจากสถาบันระดับชาติคือราชบัณฑิตยสถานโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้าน ภาษาไทย ซึ่งเป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับของคนไทยมานาน แสดงวัตถุประสงค์ ในการสะท้อนภาพความเป็นไปในการใช้ภาษาที่ปรากฏในสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ สื่อมวลชน ฯลฯ ทั้งนี้ราชบัณฑิตยสถานมีเจตจำนงในการบันทึก ปรากฏการณ์ทางภาษาในสังคมตามยุคสมัย ข้อมูลถูกเผยแพร่ทั้งในรูปแบบสื่อ สิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสารด้วยวจนลีลาภาษาเขียน ใช้น้ำเสียงใน การเขียนแบบเป็นทางการ ตัวบทเหล่านั้นจึงสามารถสะท้อนชุดความคิดดังกล่าว มาสู่ผู้รับสารได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ: การค้าประเวณี; การประพฤดิ์เรื่องกาม; กลวิธีทางภาษา:
วาทกรรมเชิงวิพากษ์; พจนานุกรมคำใหม่

The Discourse of Prostitution and Sexual Conduct in The Royal Institute Dictionary of New Words

Khajita Sriboom *

Abstract

The aim of the research was to apply a critical discourse analysis approach (CDA) to an examination of the relationship between the linguistic devices and the ideology of prostitution and sexual conduct discourse in Thai society as evinced in example sentences in The Royal Institute Dictionary of New Words, volumes 1-2. The research objectives were 1) to analyse the linguistic features that went into forming sets of ideas and 2) discourse practices and socio-cultural practices that reflected the conditions in Thai society and culture.

The findings revealed that there were five linguistic features that constituted the identities of prostitution and sexual conduct discourse, namely, use of idioms, verb forms, noun forms, address terms, and passive voice. Four sets of ideas were found in this study: 1) Cheating on lovers and spouses is normal in Thai society. 2) Sexual bullying, both by indicating intent

* Lecturer, Department of Thai Language, Faculty of Humanities and Social Science, Burapha University, e-mail: khajita@go.buu.ac.th

or by taking action, is widespread. 3) Prostitution occurs in Thai society and is commonly seen. 4) Sexual activity is limited by society to young people or middle-aged people; the elderly should take no interest in sex.

The distribution of the script and the interpretation found that the discourse was transmitted by Thai language experts of a national institution, the Royal Institute, an institution long highly regarded in Thai society. The objective is to reflect the possibilities of using language that appears in newspapers and other mass media. The Royal Society has the intention of recording language phenomena in modern society. The discourses were distributed through both print and electronic media, are in formal written style, and are thus well able to convey the four sets of ideas to readers.

Keywords: Prostitution; Sexual Conduct; Critical Discourse Analysis;

The Royal Institute Dictionary of New Words

1. บทนำ

ปัจจุบันการค้าประเวณีเป็นเรื่องผิดกฎหมายในประเทศไทย การประพฤติกี่ยวกับเรื่องกามารมณ์ก็เป็นสิ่งที่ไม่ควรเปิดเผย ยิ่งเป็นการประพฤติผิดในกามด้วยนั้นนับว่าเป็นสิ่งผิดศีลธรรมอันดีงามของคนไทยเลยทีเดียว แม้ว่าการค้าประเวณินั้นจะเป็นการยินยอมพร้อมใจในการซื้อขายระหว่างผู้ชายและผู้ซื้อก็ตาม จึงทำให้เรื่องเหล่านี้ไม่ถูกถึงกล่าวอย่างเปิดเผยนัก แต่เมื่อพิจารณาสภาพสังคมไทยในความเป็นจริงแล้วนั้นเราก็มีอาชีพพิเศษได้ว่าจะคงมีกิจกรรมเหล่านี้เกิดขึ้นจริง และเราก็พบเห็นได้โดยทั่วไป

หากพิจารณาในฐานะนักภาษาศาสตร์ที่สะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่ามีกิจกรรมเหล่านี้อยู่จริงในสังคมไทยนั้นก็คือ ภาษา เพราะภาษาเป็นเครื่องมือในการบันทึก ถ่ายทอดและสะท้อนความคิดของผู้ใช้ ดังพบว่ามีถ้อยคำในภาษาสื่อชุดความคิดเรื่องเหล่านี้มากมาย เช่น คำว่า กะหรี อีตัว โสเภณี ชายบริการ พันหิน ฯลฯ งานวิจัยนี้จะชี้ให้เห็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่สะท้อนออกมาในรูปแบบการใช้ภาษา โดยวิเคราะห์จากประโยคตัวอย่างที่ปรากฏในพจนานุกรมคำใหม่ เล่ม 1-2 ของราชบัณฑิตยสถาน เพื่อแสดงให้เห็นชุดความคิดต่าง ๆ ในเรื่องการค้าประเวณีและการประพฤติกี่ยวในเรื่องกามโดยจะแสดงให้เห็นว่าชุดความคิดเหล่านี้ถูกสื่อออกมาผ่านกลวิธีทางภาษาอย่างไร ใช้แนวคิดการวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ในการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงให้เห็นว่าภาษาเป็นเครื่องมือบันทึกและยืนยันถึงสภาพความเป็นอยู่ของสังคม และภาษามีอำนาจในการประกอบสร้างชุดความคิดบางอย่างไปสู่สังคมได้

เรื่องราวเกี่ยวกับการค้าประเวณีและการประพฤติกี่ยวในเรื่องกามสามารถพบได้เป็นเรื่องปกติในสังคมไทยผ่านข่าวในหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนต่างๆ มากมาย “การค้าประเวณี” หรือ prostitution คือ “กระทำการใดๆ เพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการส่ำสอน เพื่อสินจ้างหรือประโยชน์

อื่นใด และใน พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ได้ให้นิยามความหมาย การค้าประเวณี ว่า การยอมรับการกระทำชำเรา หรือการยอมรับการกระทำอื่นใด หรือการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการส่ำสอนเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ” (วันชัย ศรีนวลนิต, 2521 อ้างถึงใน เสาวรส หุ่นดี และจรัล เล็งวิทยา, 2558: 468)

โดยรูปแบบการค้าประเวณีนั้นมี 3 รูปแบบ ได้แก่ การค้าประเวณีโดยสมัครใจ โดยไม่สมัครใจ และโดยการถูกจูงใจให้กระทำการค้าประเวณีภายหลัง (สุพล บริสุทธิ์, 2549 อ้างถึงใน เสาวรส หุ่นดี และจรัล เล็งวิทยา, 2558: 468)

การค้าประเวณีหรือการขายบริการทางเพศในสังคมไทยนั้นมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ระบุว่า ใน ระหว่าง พ.ศ. 1893-2310 ยุคที่อยุธยาเป็นราชธานีมีการค้าประเวณีอันเนื่องมาจากการเกณฑ์แรงงานในระบบศักดินา เพราะชายฉกรรจ์ต้องถูกเกณฑ์ไปรับใช้ห่างไกลลูกเมียจึงเกิดมีการขายบริการทางเพศตอบสนองความต้องการของชายเหล่านี้ จากนั้นก็มีการสืบทอดมาถึงยุคกรุงรัตนโกสินทร์ โดยตลาดบริการทางเพศในยุคนี้เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองผู้ชายชาวจีนที่อพยพเข้ามาเป็นแรงงานซึ่งถือว่าไม่มากนัก (พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์ และคณะ, 2542; อุไรวรรณ คະนิงสุขเกษม และสุภาณี เวชพงศา, 2542 อ้างถึงใน อภิญา เวชชัย และกิติพัฒน์ นนทบุรีมະดุลย์, 2546: 4) ตลาดการค้าประเวณีเริ่มขยายตัวในสมัยรัชกาลที่ 4 เมื่อประเทศไทยเปิดการค้ากับประเทศตะวันตกมากขึ้น ในสมัยรัชกาลที่ 5 ก็เช่นเดียวกันเพราะนโยบายของประเทศทำให้มีการก่อสร้างสาธารณูปโภคต่าง ๆ จำนวนมากแรงงานชาวจีนยิ่งอพยพมามากขึ้นทำให้เกิดปัญหาการระบาดของกามโรคที่ร้ายแรง จนต้องมีการตราพระราชบัญญัติสัญญาจรโรค ร.ศ. 127 (ตรงกับพ.ศ. 2451) เพื่อควบคุมจำนวนสถานบริการและจำนวนหญิงบริการทางเพศ กฎหมายฉบับเดียวกันนี้ยังกำหนดให้หญิงบริการทางเพศทุกคนต้องจดทะเบียนผู้ที่มีอาชีพบริการทางเพศอย่างถูกกฎหมายและถือได้ว่าอาชีพการค้าประเวณีเป็นสิ่งถูกกฎหมายเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์

โดยอาศัยคำประเวณีต้องเสียภาษีให้แก่ทางราชการ เรียกว่า “ภาษีบำรุงถนน” (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, 2537 อ้างถึงใน อภิญาญา เวชชัย และกิติพัฒน์ นนทบุรีมະดุลย์, 2546: 4-5)

จากนั้นภายหลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบการปกครองภายใต้รัฐธรรมนูญในปี พ.ศ. 2547 รัฐบาลได้ประกาศใช้กฎหมายชั่วคราวเมื่อเดือนพฤษภาคมในปี พ.ศ. 2478 ผู้ชายไม่สามารถมีเมียน้อยได้เหมือนเมื่อก่อนจึงทำให้หันมานิยมการซื้อประเวณีมากขึ้น ผลคือมีผู้ซื้อและขายบริการจำนวนมาก ในปี พ.ศ. 2503 ได้มีการประกาศใช้ พ.ร.บ. ปรามการค้าประเวณี ทำให้สังคมกลับมาถือว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งผิดกฎหมาย การลงโทษเน้นที่ผู้ค้าประเวณีเป็นหลัก สังคมมีอคติต่อการค้าประเวณี การปราบปรามพยายามดำเนินการอย่างเคร่งครัดจนทำให้เกิดช่องทางการคอร์รัปชันของผู้ที่มีอำนาจตามกฎหมายอีกทางหนึ่ง ในทางตรงกันข้ามผู้ค้าประเวณีไม่ได้ลดลงแต่มีการค้าอย่างแอบแฝงและทำให้ไม่สามารถทราบข้อมูลพื้นฐานได้โดยเลย (อภิญาญา เวชชัย และกิติพัฒน์ นนทบุรีมະดุลย์, 2546: 5-7)

จะเห็นได้ว่าการค้าประเวณีได้กลายมาเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมายตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ประเทศไทยไม่ยอมรับว่าบ้านเราเมืองเรามีการค้าประเวณีอยู่มาก ดังนั้นเราจึงพบข่าวที่ปฏิเสธว่ามีการค้าประเวณีในประเทศไทยอยู่เสมอ เช่น ข่าวในหนังสือพิมพ์ออนไลน์เว็บไซต์ข่าวสด เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2562 พาดหัวข่าวว่า “โล่งอกไปที! ตำรวจลุยตรวจ วอล์กกิ้งสตรีท พัทยา ไม่พบคนขายบริการ-ยาเสพติด” โดยเนื้อข่าวกล่าวว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ลงพื้นที่แถว “ผลการตรวจทุกร้านทำถูกต้องกฎหมายทั้งหมด มีใบอนุญาตถูกต้อง โดยจะดำเนินการตรวจสอบไปทุก ๆ วัน และสุ่มตรวจอย่างต่อเนื่อง” (ข่าวสด, 2562 วันที่ 8 มิถุนายน) ข่าวนี้เป็นข่าวที่ก่อให้เกิดความสงสัยแก่ประชาชนมากกว่าแท้จริงแล้วไม่มีการค้าบริการทางเพศที่พัทยาจริงหรือ นอกจากเรื่องการค้าประเวณีแล้วในสังคมไทยยังมีการประพฤติดัดในเรื่องกามอีกด้วย งานวิจัยนี้จะชี้ให้เห็นสภาพ

สังคมที่สะท้อนผ่านภาษา เพื่อที่จะได้เห็นว่ามีสิ่งเหล่านี้อยู่ในสังคมไทยหรือไม่ เพราะเชื่อว่าภาษาเป็นภาพสะท้อนของสังคม

2. วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ประกอบสร้างชุดความคิดเรื่องการค้าประเวณีและการประพฤตินในเรื่องกามที่ปรากฏในพจนานุกรมคำใหม่ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน เล่ม 1-2 ตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์

2. วิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรมที่สะท้อนสภาพสังคมวัฒนธรรมไทย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

1. การเก็บข้อมูล งานวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากการคัดเลือกประโยคที่แสดงถึงวาทกรรมการค้าประเวณีและการประพฤตินในเรื่องกาม จากประโยคแสดงตัวอย่างการใช้คำในพจนานุกรมคำใหม่ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน เล่ม 1-2 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2558) ผลิตและเผยแพร่โดยราชบัณฑิตยสถาน จัดพิมพ์โดยบริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์ จำกัด (เอกสารที่ใช้เป็นข้อมูลคือพจนานุกรมคำใหม่ที่รวมคำใหม่ที่ได้จากพจนานุกรมคำใหม่ เล่ม 1 และ 2 เข้าไว้ด้วยกัน โดยเล่ม 1 เผยแพร่ครั้งแรกปีพ.ศ. 2550 และเล่ม 2 เผยแพร่ครั้งแรกปีพ.ศ. 2552) พบข้อความที่นำมาเป็นข้อมูลในการศึกษาทั้งสิ้น 32 ข้อความ

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้สื่อชุดความคิดเรื่องการค้าประเวณีและการประพฤตินในเรื่องกาม โดยใช้กรอบแนวคิด

วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ของแฟร์คลอฟ (Fairclough, 1995 อ้างถึงในทินวัฒน์ สร้อยกุดเรือ, 2558: 10-11) โดยมีประเด็นการวิเคราะห์คือ 1) ตัวบท (Text) 2) วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (Discourse Practice) เพื่อให้เห็นภาพรวมขององค์ประกอบการสื่อสารที่แวดล้อมตัวบท โดยแสดงให้เห็นว่า ผู้สร้างตัวบท การสื่อสารตัวบท สถานการณ์หรือสื่อที่ใช้เผยแพร่ตัวบทมีอะไรบ้าง และมีวัตถุประสงค์ในการสื่อสารตัวบทอย่างไร 3) วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม (Socio-cultural Practice) เป็นการวิเคราะห์สภาพสังคมวัฒนธรรมเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กับการประกอบสร้างอุดมการณ์และชุดความคิดและการตีความตัวบทอย่างไร

3. การนำเสนอผลการวิจัย ผลการวิจัยนำเสนอ 3 ชั้นคือ ชั้นที่ 1) เสนอผลการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมเพื่อให้เข้าใจการผลิตการบริโภคและการเผยแพร่หรือการกระจายตัวบท ชั้นที่ 2.) เสนอผลการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในวาทกรรมการค้าประเวณีและการประพุดิผิดในเรื่องกามเพื่อเผยให้เห็นถึงชุดความคิดที่ปรากฏอยู่ และชั้นที่ 3) เสนอผลการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรมไทย

4. ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษารูปภาษาที่เป็นหน่วยใหญ่ขึ้นกว่าประโยค คือการศึกษาระดับข้อความ ทางภาษาศาสตร์มักใช้คำว่า “ปริจเฉท” เพียร์ศิริ วงศ์วิภานนท์ (2531) ได้ให้ความหมายว่า “หน่วยทางภาษาในระดับที่ใหญ่กว่าประโยคและเป็นรูปภาษาที่มีเอกภาพและความสมบูรณ์ในตัวเอง” ต่อมาเมื่อมีการศึกษาหน่วยภาษาในระดับข้อความโดยรวมเอาบริบททางสังคมเข้ามาร่วมวิเคราะห์ด้วย มีการนำคำว่า “วาทกรรม” เข้ามาใช้ ชัยรัตน์ เจริญสินโอฬาร (2543: 3-4 อ้างถึงใน วิสันต์ สุขวิสิทธิ์, 2554: 15-16) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า วาทกรรมจากการประมวลแนวคิด

ของฟูโกต์ ว่าหมายถึง ระบบและกระบวนการในการสร้าง/ผลิต (Constitute) เอกลักษณ์ (Identity) และความหมาย (Significance) ให้กับสรรพสิ่งต่าง ๆ ในสังคมที่ห่อหุ้มเราอยู่ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความจริง อำนาจ หรือตัวตนของเราเอง นอกจากนี้วาทกรรมยังทำหน้าที่ที่จริงสิ่งที่สร้างขึ้นให้ดำรงอยู่และเป็นที่ยอมรับของสังคมในวงกว้าง (Valorize) กลายสภาพเป็น “วาทกรรมหลัก” หรือที่ฟูโกต์เรียกว่า “episteme”

จอห์นสโตน (Johnstone, 2008: 29) และ เจมส์ พอล จี (Gee, 2011: 36) อ้างถึงในทวินว็ฒน์ สร้อยกุดเรือ, 2558: 8) กล่าวว่า วาทกรรม (Discourse) หมายถึง วิถีปฏิบัติทางสังคมที่ประกอบสร้างความหมายให้กับทุกสิ่งที่อยู่รอบตัว โดยเป็นการสร้างความหมายร่วมกันระหว่าง คำ การกระทำ ค่านิยม ความเชื่อ สัญลักษณ์ เครื่องมือ วัตถุ เวลา และสถานที่ ทั้งนี้วาทกรรมยังเป็นการใช้ภาษาที่สะท้อนความคิดและความคิดก็สะท้อนภาษา ซึ่งความสัมพันธ์ของความคิดและภาษาจะทำให้เกิดความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางสังคม

แฟร์คลัฟ นักภาษาศาสตร์ชาวอังกฤษ (Fairclough, 1994: Fairclough et al., 2011: 357อ้างถึงใน ทวินว็ฒน์ สร้อยกุดเรือ, 2558) กล่าวถึง การศึกษา วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis) หรือ CDA ว่า เป็นการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนและเป็นเหตุเป็นผลกันระหว่างวิถีปฏิบัติทางวาทกรรม เหตุการณ์ และตัวบท โดยดูโครงความสัมพันธ์และกระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรมในภาพที่กว้างขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการศึกษาว่าวิถีปฏิบัติทางวาทกรรม การผลิตตัวบท ลักษณะของตัวบท การกระจายตัวบท ผู้รับตัวบท ฯลฯ เหตุการณ์และตัวบทเหล่านั้นเป็นผลมาจากการถูกกำหนดโดยความสัมพันธ์ของอำนาจและการรักษาไว้ซึ่งอำนาจเหล่านั้น และความซับซ้อนเหล่านั้นเองเป็นปัจจัยในการรักษาและครอบครองอำนาจนั้นอย่างไร ทั้งนี้วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์เป็นสหวิทยาการที่มุ่งเน้นที่จะศึกษาปัญหาหรือประเด็นทางสังคม วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ประกอบด้วยทฤษฎีจากหลายศาสตร์ ซึ่งส่งผลให้มีวิธีวิจัยได้หลายรูปแบบ แต่สิ่งที่ทุกศาสตร์มีร่วมกัน คือ ความสนใจที่มุ่งศึกษา

ประเด็นเกี่ยวกับอำนาจ ความไม่เท่าเทียม และการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ การเมือง หรือวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในสังคม

สรุปได้ว่า วาทกรรม ก็คือ วิถีปฏิบัติหรือกระบวนการในการสร้างความหมายให้แก่สิ่งต่างๆ อย่างเป็นระบบ เรามีความคิดหรือมุมมองต่อสิ่งต่างๆ รอบตัวอย่างไรส่วนหนึ่งก็เป็นผลมาจากวาทกรรม ฟาน ไดจ์ (Van Dijk, 1998: 193 - 194 อ้างถึงในณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 9) กล่าวว่า วาทกรรมไม่ใช่ผลผลิตภาษาที่อยู่โดดๆ โดยปราศจากบริบท แต่เป็นรูปแบบหนึ่งของการกระทำทางสังคมหรือเหตุการณ์การสื่อสารที่มีองค์ประกอบหลายอย่าง ตามนิยามของ ฟาน ไดจ์ วาทกรรมคือเหตุการณ์การสื่อสารที่ซับซ้อน ประกอบด้วยผู้มีบทบาทต่างๆ เช่น บทบาทผู้พูด/ผู้เขียน ผู้ฟัง/ผู้อ่าน ฯลฯ ผู้มีบทบาทเหล่านี้ร่วมในการสื่อสารที่เกิดขึ้นในฉากหนึ่ง ฟาน ไดจ์ เน้นด้วยว่าผู้มีส่วนร่วมในวาทกรรมหรือเหตุการณ์การสื่อสารนั้นมีได้เป็นเพียงผู้พูด/ผู้เขียน ผู้ฟัง/ผู้อ่าน แต่ยังเป็นผู้มีบทบาทต่างๆ ทางสังคมในฐานะสมาชิกของกลุ่มหนึ่งหรือวัฒนธรรมหนึ่งด้วย

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นจะเห็นได้ว่า หากเราศึกษาภาษาควบคู่ไปกับการวิเคราะห์บริบทหรือสถานการณ์ในการสื่อสารด้วยจะทำให้เห็นรูปแบบของความคิดในสังคมของผู้ใช้ภาษานั้นได้

5. ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อความปรากฏในพจนานุกรมคำใหม่ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน เล่ม 1 - 2 พบว่ามีข้อความที่ประกอบสร้างชุดความคิดเรื่องการค้าประเวณีและการประพาศติผิดในกาม จำนวน 32 ข้อความ โดยมีกระบวนการประกอบสร้างและเผยแพร่ชุดความคิดดังนี้

1. วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม

ในมิตินี้จะแสดงให้เห็นถึงกระบวนการผลิต การกระจายตัวบท และกระบวนการบริโภคตัวบท โดยพบว่า วาทกรรมเรื่องการคำประเวณีและการประพฤติผิดในกามเหล่านี้ถูกเผยแพร่โดยหน่วยงานประจำชาติ คือ ราชบัณฑิตยสภา ซึ่งเป็นสถาบันที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับภาษาไทยมาตรฐาน เป็นองค์กรสำคัญในการทำนุบำรุงภาษาไทย มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยมาตรฐานและเกี่ยวข้องกับภาระหน้าที่ในการอนุรักษ์ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่สำคัญที่สุดในสังคมไทย (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2545)

นอกจากนี้ภารกิจและบทบาทสำคัญของสำนักงานราชบัณฑิตยสภาคือ การสร้างองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ และกำหนดมาตรฐานการใช้ภาษาไทยด้วย จะเห็นได้ว่าในแง่ของผู้ผลิตตัวบท พจนานุกรมคำใหม่ได้ถูกผลิตขึ้นโดยหน่วยงานที่ได้รับรองว่ามีมาตรฐาน ถูกยกย่องให้เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยมาตรฐานโดยตรง ดังนั้น หนังสือพจนานุกรมคำใหม่เล่ม 1-2 จึงสามารถถูกใช้เป็นหนังสืออ้างอิงทางภาษาไทยได้

สำหรับพจนานุกรมคำใหม่ฉบับราชบัณฑิตยสถาน มีคณะกรรมการจัดทำหลัก 11 ท่าน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหญิงและชาย ทั้งหมดเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีชื่อเสียงในแวดวงด้านภาษา ภาษาศาสตร์ ภาษาศาสตร์สังคม นอกจากนี้ยังประกอบไปด้วยผู้อำนวยการกองศิลปกรรม ในแง่ผู้ผลิตตัวบทเห็นได้ว่ามีความสามารถด้านภาษา มีระดับการศึกษาและตำแหน่งทางวิชาการที่ทรงคุณค่า ดังนั้น สิ่งที่ถูกผลิตและสื่อสารออกมาย่อมถูกมองว่าเป็นสิ่งทรงคุณค่าด้วย ตัวบทที่แสดงออกผ่านข้อความต่าง ๆ จะสามารถเข้าสู่ความเชื่อของผู้รับสารได้ดีเพราะเมื่อพิจารณาจากรายานามผู้ทรงคุณวุฒิที่ถ่ายทอดแล้วย่อมสามารถทำให้เชื่อและรับสาระนั้นได้โดยไม่มีข้อโต้แย้ง

ในแง่วัตถุประสงค์ในการจัดทำมีขึ้นเพื่อรวบรวมคำที่เกิดขึ้นใหม่ในสังคมไทย เก็บคำที่เปลี่ยนแปลงการใช้ และยกตัวอย่างการใช้คำ และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเรื่องที่มาของคำในกายภาคหน้า ในแง่การเผยแพร่และ

กระจายตัวบท พบว่า พจนานุกรมคำใหม่ เล่ม 1 และ เล่ม 2 รวมถูกเผยแพร่มาแล้วทั้งสิ้นมากกว่า 20,000 เล่ม ทั้งในรูปแบบการตีพิมพ์เอกสารเล่มและในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลเหล่านี้จึงมีลักษณะเป็นวาทกรรมสาธารณะซึ่งสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้อ่านได้เป็นจำนวนมาก ดังนั้น พจนานุกรมคำใหม่จึงเป็นวาทกรรมสาธารณะหนึ่งที่มีส่วนในการเสนอความคิดหรืออุดมการณ์ด้านต่าง ๆ ที่แฝงหรือแทรกมาในข้อความได้

ในแง่กระบวนการบริโภคและการตีความตัวบทนั้นผู้อ่านได้รับสารโดยผ่านสื่อตัวสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยตรง แม้อ่านจะไม่ได้ปฏิสัมพันธ์กับผู้เขียนแต่การได้อ่านตัวบทจากความเชื่อที่ว่าสิ่งที่เขียนและสร้างขึ้นมาสื่อสารมาจากผู้ที่ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยและมาจากองค์กรที่ได้รับการยอมรับระดับชาติให้เป็นผู้วางมาตรฐานทางภาษาไทย และด้วยน้ำเสียงในการเขียนแบบเป็นทางการ ย่อมทำให้ผู้อ่านเชื่อตามที่ผู้เขียนเสนอมาในตัวบทเหล่านั้นได้

กล่าวโดยสรุปได้ว่า พจนานุกรมคำใหม่ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน เล่ม 1-2 เป็นวาทกรรมที่ผลิตขึ้นโดยกลุ่มคนผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความคาดหวังในการจัดรวบรวมปรากฏการณ์ทางภาษาและให้ความหมายสิ่งที่มีใช้ในภาษาไทย โดยใช้วิธีการสื่อสารด้วยภาษาไทยมาตรฐาน ส่งผ่านตัวบทเหล่านั้นในการตั้งเป้าหมายเพื่อแสดงพลวัตทางภาษาและสังคมไทย วาทกรรมถูกเผยแพร่ออกไปในวงกว้างกลุ่มผู้รับสารเป็นกลุ่มคนไทย เข้าใจภาษาไทยมาตรฐานและมีความเชื่อมั่นในผู้ส่งสารด้วยคุณวุฒิและชื่อเสียงขององค์กร การกระจายตัวบทมีการกระจายในวงกว้าง ผู้อ่านตัวบทสามารถทำความเข้าใจความหมายของถ้อยคำและยังได้รับตัวอย่างการใช้ถ้อยคำนั้นในรูปแบบประโยคที่สื่ออุดมการณ์ความคิดบางอย่างเกี่ยวกับเรื่องการค้าและขายบริการทางเพศและการประพาศพิศในกาม จึงอาจก่อให้เกิดชุดความคิดที่สอดคล้องกับวาทกรรมที่ตัวบทสื่อออกมาได้ ดังนั้น พจนานุกรมคำใหม่ เล่ม 1-2 จึงมีส่วนสำคัญในการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับอุดมการณ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี

2. กลวิธีทางภาษาในการประกอบสร้างชุดความคิดเรื่องการค้าประเวณีและการประพฤตินในเรื่องกาม

การค้าประเวณี หมายถึง “กระทำการใดๆ เพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำส่อน เพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด และใน พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ได้ให้นิยามความหมายการค้าประเวณี ว่า การยอมรับการกระทำชำเรา หรือการยอมรับการกระทำอื่นใด หรือการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำส่อนเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ” (วันชัย ศรีนวลนัต, 2521 อ้างถึงใน เสาวรส หุ่นดี และจรัล เล็งวิทยา, 2558: 468) ส่วนการประพฤตินเรื่องกามในงานวิจัยนี้ หมายถึง การมีเพศสัมพันธ์หรือการแสดงออกถึงกามารมณ์ต่างๆ กับบุคคลที่ไม่ได้เป็นคู่ครอง หรือการนอกใจคู่ครองไปมีบุคคลที่ 3 นอกจากนี้ยังหมายรวมถึงการบังคับขืนใจผู้อื่นในเรื่องกามารมณ์ด้วยทั้งโดยการกระทำและสายตา

จากการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในการประกอบสร้างชุดความคิดเรื่องการค้าประเวณีและการประพฤตินเรื่องกาม พบการใช้กลวิธีทางภาษา 5 กลวิธี ได้แก่

1. การใช้สำนวน
2. การใช้คำกริยา
3. การใช้คำนาม
4. การใช้คำเรียกขาน
5. การใช้ประโยคกรรม

โดยวาทกรรมการค้าประเวณีและการประพฤตินเรื่องกาม ที่สะท้อนผ่านตัวบทนั้นประกอบสร้างชุดความคิดย่อย 4 ชุดความคิด คือ

1. เรื่องการนอกใจคู่รัก คู่สมรสหรือการมีชู้เป็นเรื่องที่มีอยู่ในสังคมไทย และสามารถพบเห็นได้เป็นปกติ

2. มีการล่อลวงทางเพศทั้งโดยการแสดงเพียงเจตนาล่อลวง และทั้งที่ลงมือกระทำการล่อลวงทางเพศ

3. ในสังคมไทยมีการซื้อและการขายบริการทางเพศ (ค้าประเวณี) และสามารถพบเห็นได้โดยทั่วไป

4. กิจกรรมทางเพศมักถูกกำหนดจากสังคมว่าให้แสดงออกได้เฉพาะหนุ่มสาวหรือวัยกลางคนเท่านั้น ผู้สูงอายุไม่ควรมาให้ความสนใจในเรื่องเพศ

ผลการวิเคราะห์และจำแนกตัวอย่างประโยคที่ปรากฏในพจนานุกรมคำใหม่ เล่ม 1-2 ที่แสดงวาทกรรมเรื่องการค้าประเวณีและการประพฤตินในเรื่องกามปรากฏทั้งหมด 32 ข้อความ แสดงผลการวิเคราะห์ทฤษฎีทางภาษาที่ประกอบสร้างชุดความคิดในวาทกรรมเรื่องการค้าประเวณีและการประพฤตินในเรื่องกาม ดังนี้

1. การใช้สำนวน พบกลวิธีการใช้สำนวน 18 สำนวน ได้แก่ เฒ่าหัวงู, กอล์ฟหลุม 19, หลอกกินไข่แดง, คอร์รัปชันทางเพศ, หลอกไปงาบ, เจาะไข่แดง, ไก่, จับไก่, ขายเนื้อสด, คำเนื้อสด, ผีมะขาม, นางงามตุ๊กกระจก, นางทางโทรศัพท์, ดาวยั่ว, จะเข้าโลง, เทียวไปไข่ไว้, อายุปูนนี้, ไพเราะคะ, สำนวนเหล่านี้ถูกนำมาใช้เพื่อสื่อชุดความคิดเรื่องการประพฤตินเรื่องกาม การประพฤตินผิดในกามและการขายซื้อ-ขายบริการทางเพศ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน **คอร์รัปชันทางเพศ** ในประโยค “ได้ข่าวว่าอริบตีคนนี้ชอบ **คอร์รัปชันทางเพศ**ถ้าเธออยากเลื่อนขั้นก็ลองเสนอตัวเข้าไปซิ” และข้อความ “ถึงไม่โกงกินแต่เขาก็**คอร์รัปชันทางเพศ**จะยกย่องว่าเขาเป็นคนดีได้อย่างไร” (เริ่มใช้เมื่อ พ.ศ. 2551) คำว่า **คอร์รัปชัน** มาจากภาษาอังกฤษว่า Corruption คำว่า **คอร์รัปชันทางเพศ** หมายถึง การใช้อำนาจในทางมิชอบโดยให้งานหรือตำแหน่งเพื่อแลกเปลี่ยนกับการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ต้องการรับผลประโยชน์หรือกับผู้อื่นที่ต้องการผลประโยชน์จัดหามาให้ แสดงให้เห็นว่ามี การประพฤตินผิดประเวณีกันเพื่อแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์บางประการ

สำนวน **กินไข่แดง หรือเจาะไข่แดง** ในประโยค “พวกเธออย่าไปหลงคารมเจ้าหนุ่มคนนั้นนะเดี๋ยวก็ถูกหลอกกินไข่แดงหรอก” กินไข่แดงหรือสำนวนที่มีความหมายเหมือน คือ สำนวน **เจาะไข่แดง** หมายถึง การทำลายความบริสุทธิ์ของผู้หญิง ข้อความนี้สื่อความหมายได้ว่า มีผู้ชายที่ต้องการมาคบผู้หญิงเพื่อหวังผลในการมีเพศสัมพันธ์ สื่อชุดความคิดว่า มีการล่อลวงทางเพศโดยการแสดงเจตนาล่อลวงทางเพศคือต้องการมีเพศสัมพันธ์ด้วย

สำนวน **ขายเนื้อสด และ คำเนื้อสด** ในประโยค “ตำรวจเข้าทลายช่องช่วยสาว ๆ ที่ถูกล่อลวงมาขายเนื้อสดได้หลายคน” และประโยค “เขาถูกตำรวจจับเพราะคำเนื้อสด” คำเนื้อสด เป็นสำนวนที่มีความหมายว่า ขายบริการทางเพศ โดยคำว่า เนื้อสด เปรียบเทียบกับเนื้อหนังและร่างกายของผู้หญิง ข้อความนี้สื่อชุดความคิดว่า มีการซื้อ-ขาย บริการทางเพศ และในประเทศไทยเรื่องนี้ผิดกฎหมายแต่ยังมีผู้ฝ่าฝืนที่จะกระทำอยู่

สำนวน **เข้าโลง** ในประโยค “แกจะเข้าโลงอยู่แล้วยังจะทำเจ้าชู้อีก” สำนวน แกจะเข้าโลง หมายถึง ผู้ที่มีอายุมากใกล้จะตายแล้ว ใช้กับคนแก่ ข้อความนี้สื่อว่า คนแก่มียายุไม่ควรคิดเรื่องทางเพศ ไม่ควรแสดงกิริยาอาการว่าเจ้าชู้หรือแสดงออกเรื่องเพศ

สำนวน **นางทางโทรศัพท์** ในประโยค “เป็นผู้หญิงเที่ยวแจกเบอร์โทรให้ผู้ชายไปทั่วใคร ๆ เขาจะว่าเอาว่าเป็นนางทางโทรศัพท์” สำนวน ว่า นางทางโทรศัพท์ หมายถึงหญิงโสเภณีที่ขายบริการทางเพศโดยการติดต่อตกลงกันทางโทรศัพท์ จากสำนวนแสดงว่ามีนางทางโทรศัพท์ในสังคมไทย จึงนำมาใช้เปรียบเทียบเพื่อสั่งสอนผู้หญิง เมื่อตีความจะพบว่าเป็นการสื่อชุดความคิดว่า มีการซื้อ-ขายบริการทางเพศในสังคมไทยโดยใช้วิธีการติดต่อซื้อขายผ่านทางโทรศัพท์

สำนวน **อายุปูนนี้ และ ไฟราคะ** ในประโยค “อายุก็ปูนนี้แล้วหัดเข้าวัดปฏิบัติธรรมเสียบ้างไฟราคะจะได้ลดลง” การใช้สำนวนว่าไฟราคะ หมายถึง

ความต้องการทางกามารมณ์ เมื่อนำมาใช้กับสำนวนว่า อายุก็ปูนนี้ สื่อความหมายได้ว่าคนที่อายุมากแล้วไม่ควรจะแสดงออกในเรื่องทางกามารมณ์

สำนวน **ไก่** ในประโยค “แถวนี้มี **ไก่** คอยหาแซกอยู่มาก” สำนวน **ไก่** หมายถึง ผู้หญิงหากิน สื่อชุดความหมายว่า มีการค้าประเวณีในสังคมไทย **ไก่** หมายถึงผู้ค้าบริการ

2. การใช้คำกริยา พบว่ามีการใช้กลวิธีการใช้คำกริยา 11 คำ ได้แก่ แอบไป, จับ, เรียกค่าเลี้ยงดู, มีสัมพันธ์, เจ้าชู้, มีชู้, เปลี่ยนคู่นอนเป็นว่าเล่น, ดีแต่จีบไม่เอาจริง, เสนอตัว, เซป๊ะ, คอยหา ซึ่งคำกริยาที่ใช้ในตัวอย่างได้ประกอบสร้างชุดความคิดเรื่องการประพฤติดีกามและเรื่องการซื้อ-ขายบริการทางเพศมากมาย ดังตัวอย่าง

คำกริยา **แอบไป** ในประโยค “นาย**แอบไป**มีกิ๊กระวังแฟนจับได้จะมีเรื่อง” กิ๊ก หมายถึงผู้ที่ไม่ใช่แฟนหรือคู่ครองของตนแต่มามีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกัน การใช้คำกริยาว่า **แอบไป** แปลว่า มีการแสดงเจตนาการประพฤติดีกามคือนอกในคู่ครองหรือคู่รักของตน

คำกริยา **มี** ในข้อความ “บนถนนรัชดาภิเษก**มี**อาบอบนวดขนาดใหญ่หลายแห่ง” สื่อความหมายถึงสถานที่ในประเทศไทยว่าเป็นแหล่ง **ซื้อ-ขาย** บริการทางเพศตั้งอยู่บนถนนรัชดาภิเษก

คำกริยา **มีสัมพันธ์** ในข้อความ “เรื่องที่เขาคจะฟ้องสามีเรียกค่าเลี้ยงดูกับเรื่องดาราคคนดัง**มีสัมพันธ์**กับสามีเขาเป็นคนละเรื่องเดียวกันนั่นแหละ” ข้อความนี้สื่อความหมายว่าภรรยาจะฟ้องสามีเพราะไปมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับผู้อื่น สื่อชุดความคิดว่า ในสังคมมีการประพฤติดีกามในเรื่องการนอกใจ

คำกริยา **ดีแต่จีบไม่เอาจริง** ในประโยค “เธออย่าไปสูงส่งกับพวกแซ่หลี **ดีแต่จีบ**ผู้หญิงแต่**ไม่เอาจริง**หรอก” สื่อความหมายว่ามีการพยายามล่อลวงให้

ผู้หญิงเข้ามาข้องเกี่ยว โดยหวังที่จะมีความสัมพันธ์ด้วยแต่ไม่ได้คิดจะสร้างความสัมพันธ์ที่คงทน สื่อชุดความคิดว่า มีการล่อลวงทางเพศโดยเจตนา

คำกริยา มี ในประโยค “เขาปิดกั้นให้แซดว่าสมชายมีเมียน้อย” สื่อความหมายว่ามีการประพฤติผิดทางกามคือนอกใจภรรยาของตนไปมีภรรยาอื่น คำว่า ปิดกั้นให้แซด แปลว่า แม้จะเรื่องที่พูดถึงจะเป็นเรื่องลับ แต่มีคนพูดกันไปมากแล้ว และข่าวนั้นได้ลือออกไปไกลแล้ว แสดงว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีอยู่เป็นธรรมดาในสังคมไทย และเมื่อยังปิดคนก็ยิ่งพูดถึง

3. การใช้คำนาม คำนามที่พบในวาทกรรมนี้คือคำนามที่หมายถึงสถานที่ชื่อ-ชายบริการทางเพศ พบว่ามีการใช้คำนาม 5 คำ ได้แก่ ซ่อง, สวนสาธารณะ, อาบอบนวด, ผับถนรรค์ดากิเซก

คำนาม **ซ่อง** ในประโยค “ตำรวจเข้าหลายซ่องช่วยสาว ๆ ที่ถูกล่อลวงมาขายเนื้อสดได้หลายคน” คำนาม **ซ่อง** หมายถึง สถานที่ที่มีสุ่มซุ่มนุกนกันลับ ๆ (มักใช้ในทางไม่ดี) เช่น ซ่องการพนัน ซ่องโจร ซ่องโสเภณี จากประโยคหลายซ่องช่วยสาว ๆ ที่ถูกล่อลวงมาค้าเนื้อสด แสดงว่า ซ่องในคำนี้ หมายถึง สถานที่ค้าประเวณี สื่อความหมายว่ามีการค้าประเวณีในสังคมไทย

คำนาม **อาบอบนวด** ในข้อความ “วันนี้เหนื่อยมากตอนเย็นจะแวะไปอาบอบนวดเสียหน่อย” อาบอบนวด คือ สถานบริการมีที่ผู้หญิงคอยให้บริการผู้ชาย และมักจะมีการมีความสัมพันธ์ทางเพศกันด้วย สื่อชุดความคิดเรื่องการซื้อ-ขายบริการทางเพศว่ามีอยู่ทั่วไป

คำนาม **สวนสาธารณะ** ในข้อความ “เมื่อคืนขับรถผ่านสวนสาธารณะเห็นผีขนุนยืนอยู่เต็ม” ผีขนุน หมายถึง หญิงขายบริการทางเพศ เมื่อกล่าวว่าขับรถผ่านสวนสาธารณะก็พบว่ามีหญิงสาวขายบริการทางเพศมากมาย แสดงให้เห็นชุดความคิดว่า มีการขายบริการทางเพศและก็พบเห็นให้มากทั่ว ๆ ไป แม้แต่ในที่สาธารณะอย่างสวนสาธารณะ

คำนาม **สนามหลวง** ในข้อความ “เป็นสาวเป็นนางอย่าได้เที่ยวไปเดินเล่นสนามหลวงตอกลางคืนใครๆ เขาจะมาเหมาเอาว่าเป็นผีมะขาม” ผีมะขามคือคนขายบริการทางเพศที่มักยืนอยู่ใต้ต้นมะขามรอบๆ สนามหลวง คำว่าสนามหลวง เป็นคำนามที่สื่อให้เห็นว่าที่ทองสนามหลวงมีการซื้อ-ขายบริการทางเพศ

4. การใช้คำเรียกขาน พบกลวิธีการใช้คำเรียกขานถึงหญิงขายบริการและชายขายบริการ 5 คำ ได้แก่ แยก, คุณตัว, คุณชาดา, สาวนังจริง, ผู้หญิงหย่าฉ่า คำเรียก **แยก** ในประโยค “แถวนี้มีไก่อคอยหาแยกอยู่มาก” ในข้อความนี้ คำว่าไก่อเป็นสำนวนหมายถึงผู้หญิงขายบริการ และในข้อความนี้ใช้คำว่า แยก เป็นคำเรียกผู้ซื้อบริการทางเพศ ข้อความแสดงให้เห็นว่ามียุคสมัยที่แห่งหนึ่งมีคนมาขายบริการและมาคอยหาคนซื้อบริการอยู่เป็นจำนวนมาก สื่อความหมายว่ามีการซื้อ-ขายบริการในประเทศไทย

คำเรียก **คุณตัว** ในประโยค “ผู้หญิงคนนั้นท่าทางดี ไม่น่าเป็นคุณตัวเลย” คำว่าคุณตัวมาจากคำว่า อีตัว ซึ่งหมายถึง หญิงที่หาเลี้ยงชีพด้วยการค้าประเวณีดังนั้นข้อความนี้สื่อความหมายว่ามีผู้ขายบริการทางเพศในสังคมไทย

คำเรียก **ผู้หญิงหย่าฉ่า** ในประโยค “อย่านุ่งกระโปรงพิดผ้าข้างสูงจะทำให้เหมือนดูผู้หญิงหย่าฉ่า” ผู้หญิงหย่าฉ่าคือผู้หญิงขายตัว ข้อความนี้บอกว่าอย่าทำตัวเหมือนผู้หญิงขายตัวที่นุ่งกระโปรงสั้นพิด สื่อความหมายว่ามีการซื้อ-ขายบริการทางเพศอยู่ในสังคมให้พบเห็นได้ทั่วไป บางครั้งเมื่อเห็นการแต่งกายภายนอกก็ทราบได้แล้ว

5. การใช้ประโยคกรรม พบการใช้ประโยคกรรม 2 ประโยค

ประโยคกรรม “พวกเธออย่าไปหลงคารมเจ้าหนุ่มคนนั้นนะเดี๋ยวก็ถูกหลอกกินไข่แดงหรือ” หมายถึงถูกล่อลวงไปทำลายความบริสุทธิ์ของผู้หญิงประโยคเช่นนี้สื่อชุดความคิดที่ว่ามีการล่อลวงทางเพศ

ประโยคกรรม “ตำรวจเข้าหลายช่องช่วยสาว ๆ ที่ถูกล่อลวงมาขายเนื้อสดได้หลายคน” ประโยคเช่นนี้สื่อชุดความคิดที่ว่ามีการล่อลวงทางเพศ เพื่อให้ผู้หญิงมาขายประเวณีโดยผู้หญิงเหล่านั้นไม่ได้เต็มใจแต่ถูกล่อลวงมา

จากข้อมูลทั้งหมดที่ใช้ประกอบสร้างชุดความคิดเรื่องการค้าประเวณีและการประพฤตินในเรื่องกามพบว่ากลวิธีทางภาษาที่ใช้มากที่สุด คือ การใช้สำนวนและชุดความคิดที่ปรากฏมากที่สุดก็คือชุดความคิดที่ว่า ในสังคมไทยมีการค้าประเวณีและพบเจอได้ทั่วไป ดังแสดงในตาราง

กลวิธีทางภาษา	ความถี่	รูปภาษา
1. การใช้สำนวน	18	เฒ่าหัวงู, กอล์ฟหลุม 19, หลอกกินไข่แดง, คอร์รัปชั่นทางเพศ, หลอกไปงาบ, เจาะไข่แดง, ไก่, จับไก่, ขายเนื้อสด, คำเนื้อสด, ผีมะขาม, นางงามตุ๊กกระจก, นางทางโทรศัพท์, ดาวยั่ว, จะเข้าโลง, เทียวไปไข่ไว้, อายุปูนนี้, ไพราคะ
2. การใช้คำกริยา	11	แอบไป, จับ, เรียกค่าเลี้ยงดู, มีสัมพันธ, เจ้าชู้, มีชู้, เปลี่ยนคู่นอนเป็นว่าเล่น, ดีแต่จับไม่เอาจริง, เสนอตัว, เซปบ๊ะ, คอยหา
3. การใช้คำนาม	5	ช่อง, สวนสาธารณะ, อาบอบนวด, ผับถนนรัชดาภิเษก
4. การใช้คำเรียกขาน	5	แขก, คุณตัว, คุณธาดา, สาวนั่งตึง, ผู้หญิงหย่าซ่า
5. การใช้ประโยคกรรม	2ถูกหลอกกินไข่แดง,ถูกล่อลวงมาขายเนื้อสด

จากตารางแสดงให้เห็นว่า กลวิธีทางภาษาที่ถูกใช้มากที่สุดคือ การใช้สำนวน ซึ่งหมายถึง ถ้อยคำที่เรียงเรียงขึ้น เป็นโวหารที่ใช้ให้ถ้อยคำคมคายขึ้น มีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร หรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1227) การใช้คำที่เป็นสำนวนช่วยให้ผู้ส่งสารไม่จำเป็นต้องกล่าวถึงเรื่องนั้น

โดยตรง จะเห็นได้ว่าเรื่องเกี่ยวกับการค้าประเวณี หรือการมีความสัมพันธ์เชิงชู้สาวแบบไม่ถูกต้องนั้นเป็นเรื่องที่ไม่ควรถูกพูดแบบตรง ๆ การใช้สำนวนจึงสื่อความได้ดีกว่า เช่น จะสื่อความหมายว่า “ขายตัว” แต่เลือกใช้คำว่า “ค้าเนื้อสด” แทน กลวิธีที่ถูกใช้รองลงมา ได้แก่ การใช้คำกริยา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ คำกริยาจะบ่งบอก สภาพ การแสดง การกระทำ ในเรื่องกามและการสำส่อนนั้นเป็นสภาพ การแสดงออกด้วยกริยา คำกริยาจึงถูกนำมาใช้มาก เช่น คำว่า เจ้าชู้ แอบไปมีสัมพันธ์ หรือ เปลี่ยนคู่นอน เป็นต้น

การใช้คำห้ามเป็นอีกกลวิธีที่แสดงให้เห็นว่ามีสิ่งนั้นอยู่ เช่นมีสถานที่บริการทางเพศ เช่น คำว่า ซ่อง ซึ่งหมายถึง ที่มั่วสุมชู้มอมกั้นในที่ลับ ๆ การใช้คำว่า ซ่อง ในประโยค “ตำรวจเข้าหลายซ่องช่วยสาว ๆ ที่ถูกล่อลวงมาขายเนื้อสดได้หลายคน” จึงเป็นการสื่อความหมายว่ามีสถานมั่วสุมค้าประเวณีอยู่จริง กลวิธีที่ถูกใช้ต่อมาคือ การใช้คำเรียกขาน คำเรียกขานเป็นคำที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้เรียกสิ่งนั้นๆ เมื่อมีคำว่า คุณตัว แยก หรือคุณธาดา ก็หมายความว่า มีสิ่งเหล่านั้นอยู่จริง คือมี คนขายบริการทางเพศ มีผู้ซื้อบริการ และมีผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการค้าบริการทางเพศ (ธาดา หมายถึง ผู้ชายที่ได้ผลกำไรหรือได้เงินจากการขายบริการของผู้หญิง มาจากคำว่า แมงดา ที่เป็นคำใช้เรียกผู้ชายที่เกาผู้หญิงกิน)

สำหรับกลวิธีการใช้ประโยคกรรมพบว่ามีการใช้น้อยที่สุด เป็นกลวิธีที่แสดงให้เห็นถึงการมีผู้ถูกกระทำ เช่นในประโยคว่า “พวกเธออย่าไปหลงคารมเจ้าหนุ่มคนนั้นนะเดี๋ยวก็ถูกหลอกกินไข่แดงหรอก” สื่อความคิดได้ว่า มีการล่อลวงผู้หญิงเพื่อต้องการมีเพศสัมพันธ์ด้วยเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าในสังคมไทยนี้มีการล่อลวงทางเพศ

กลวิธีทางภาษาที่แสดงดังกล่าวข้างต้น เป็นวาทกรรมที่สื่อชุดความคิด เรื่องการประพฤติดีในกามและการขายซื้อ-ขายบริการทางเพศในประเทศไทย ซึ่งประกอบสร้างชุดย่อยความคิดต่าง ๆ ดังนี้

วาทกรรมเรื่อง	จำนวนชุด ความคิดย่อย	ชุดความคิดย่อย
การประพตติผิด ในกามและการ ขาย ชื้อ-ขาย บริการทางเพศ	4	<ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่องการนอกใจการมีชู้เป็นเรื่องที่มีอยู่ในสังคมไทยและสามารถพบเห็นได้เป็นปกติ 2. มีการล่อลวงทางเพศทั้งโดยการแสดงเจตนา ล่อลวงและการลงมือกระทำการล่อลวงทางเพศ 3. ในสังคมไทยมีการซื้อ-ขายบริการทางเพศโดยสามารถพบเห็นได้ทั่วไป 4. กิจกรรมทางเพศมักถูกกำหนดจากสังคมว่า แสดงออกได้เฉพาะหนุ่มสาวหรือวัยกลางคนเท่านั้น ผู้สูงอายุไม่ควรมาให้ความสนใจในเรื่องเพศ

วาทกรรมการประพตติผิดในกามและการซื้อ-ขายบริการทางเพศ หมายถึง การมีสัมพันธ์กับบุคคลที่ไม่ได้เป็นคู่ครอง หรือการนอกใจคู่ครองไปมีบุคคลที่ 3 นอกจากนี้ยังหมายรวมถึงการบังคับขืนใจผู้อื่นในเรื่องกามารมณ์ทั้งโดยสายตาและด้วยการกระทำด้วย สำหรับสังคมไทยทั้งการกระพตติผิดในเรื่องกามารมณ์เป็นเรื่องผิดศีลธรรม และการค้าประเวณีเป็นสิ่งผิดกฎหมายในสังคมไทย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการรักษากฎหมายพยายามบอกว่าไม่มีสิ่งเหล่านี้ในสังคมไทย แต่หากพิจารณาจากรูปภาษาแล้วข้อความที่พบในการวิจัยนี้พบว่า มีเรื่องวาทกรรมการประพตติผิดในกามและการซื้อ-ขายบริการทางเพศอยู่ในสังคมไทยจริง และมีชุดความคิดย่อยอีก 4 ชุดความคิด ได้แก่ ในสังคมไทยการมีชู้หรือมีกิ๊กเป็นเรื่องที่พบเห็นได้มากแม้จะไม่ถูกต้องแต่เราก็พบเห็นได้อย่างเป็นปกติ ชุดความคิดย่อยต่อมาเกี่ยวกับเรื่องการมีเพศสัมพันธ์คือมีการล่อลวงทางเพศคือการหลอกล่อเพื่อให้คนที่ไม่เต็มใจไปมีเพศสัมพันธ์ด้วย ชุดความคิดย่อยต่อมาเป็นเรื่องการมีสถานที่และบุคคลที่ค้าประเวณีอยู่ทั่วไปในสังคมไทย บางที่มีสถานที่ค้าประเวณีอย่างชัดเจน เช่น ในช่อง ในอาบอบนวด นอกจากนั้นยังมี

การค้าประเวณีที่พบเห็นตามที่สาธารณะเช่นบนท้องถนน หรือสวนสาธารณะด้วย ส่วนชุดความคิดย่อยอีกประเด็นเป็นการพูดถึงการแสดงความคิดหรือความรู้สึกในเรื่องเพศที่สังคมไทยมองว่าเป็นเรื่องของผู้คนรุ่นหนุ่มสาวเท่านั้น พวกที่เป็นคนสูงอายุไม่ควรมาสนใจเรื่องเพศ แต่แท้จริงแล้วเรื่องเพศเป็นเรื่องปกติของคนวัยเจริญพันธุ์ขึ้นไป

6. อภิปรายผล

1. วาทกรรมเรื่องการค้าประเวณี การประพฤตินในเรื่องกาม และการประพฤติดัดในกามเป็น วาทกรรมที่พบมาก บริบทสังคมไทยปัจจุบันนี้เราให้ความสำคัญและยกย่องผู้ที่รักเดียวใจเดียว ดังเห็นได้ว่าเป็นคุณธรรมในการครองเรือนที่ทุกคนต้องมี แต่เมื่อมีคำศัพท์คำว่า กิ๊ก เพื่อใช้หมายถึงผู้ที่มีความสัมพันธ์เชิง ชู้สาว หมายถึงผู้ที่มีความสัมพันธ์กันมากกว่าเพื่อนแต่ไม่ใช่แฟน ทำให้เหมือนกับว่า การมีกิ๊ก เป็นความผิดขั้นเบาบางไม่ใช่การมีชู้ ทั้งที่สิ่งนี้คือการประพฤตินทำนองเดียวกัน เมื่อมีถ้อยคำแบบนี้ใช้ความคิดของคนก็เปลี่ยนไปด้วย มองว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ใครก็ทำกัน สำหรับเรื่องค้าประเวณีเราจะพบว่าประเทศไทยพยายามสร้างความคิดว่ารัฐบาลต่อต้านการค้าประเวณีในทุกรูปแบบแต่แท้จริงแล้ว ตัวอย่างประโยคแสดงชุดความคิดที่ว่า เรื่องการค้าประเวณีในประเทศไทยมีมากมายและพบเจอได้ทั้งในที่สาธารณะทั่วไปและสถานที่ที่มีชื่อเสียง เช่น ถนนรัชดาภิเษก สนามหลวง เป็นต้น

2. การศึกษาวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ที่ใช้ข้อมูลที่เป็นเอกสารที่สามารถอ้างอิงทางวิชาการได้เป็นเรื่องที่น่าสนใจ เพราะทำให้ทราบว่าผู้มีสถานภาพสูงในสังคมซึ่งเป็นผู้ส่งสารนั้นมีภาษาเป็นเครื่องมือในการประกอบสร้างชุดความคิดได้ ดังนั้นผู้ที่สามารถแสดงชุดความคิดบางอย่างเพื่อครอบงำผู้รับสาร

ได้ควรคำนึงถึงประเด็นทางการประกอบสร้างชุดความคิดที่อาจก่อให้เกิด
อุดมการณ์บางอย่างด้วย ทั้งนี้การเก็บรวบรวมคำในพจนานุกรมคำใหม่นี้เรา
สามารถเข้าใจได้ถึงการรวบรวมถ้อยคำในภาษาที่แสดงพลวัตของสังคมไทย

3. การศึกษาเชิงวาทกรรมวิเคราะห์เป็นเรื่องที่น่าสนใจเพราะทำให้เรา
เห็นอุดมการณ์บางอย่างที่แฝงอยู่ในถ้อยคำที่ใช้ในการสื่อสารได้

7. กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้ปรับปรุงจากงานวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับ
อุดมการณ์ในพจนานุกรมคำใหม่ ฉบับราชบัณฑิตยสถานเล่ม 1-2: การศึกษาตาม
แนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (The Relationship Between Language and
Ideology in The Royal Institute Dictionary of New Words Volume 1-2: A
Critical Discourse Analysis) ซึ่งได้รับอุดหนุนได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
เงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2559 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

รายการอ้างอิง

- ข่าวสด. (2562, มิถุนายน 8). *โล่งออกไปที! ตำรวจลุยตรวจ วอล์กกิ้งสตรีท พัทยา ไม่พบคนขายบริการ-ยาเสพติด*. [เว็บไซต์] สืบค้นจาก https://www.khaosod.co.th/around-thailand/news_2596081
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2556). *วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ตามแนวภาษาศาสตร์: แนวคิดและการนำมาศึกษาวาทกรรมในภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทินวัฒน์ สร้อยกุดเรือ. (2558). *ภาษากับอัตลักษณ์เมียฝรั่งในวาทกรรมสาธารณะ*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เพียรศิริ วงศ์วิมานนท์. (2531). *การวิเคราะห์โครงสร้างความคิดในภาษาไทย: ข้อเขียนประเภทแสดงความคิดเห็นในสาขามนุษยศาสตร์*. รายงานการวิจัยทุนรัชดาภิเษกสมโภช. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์ จำกัด.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2558). *พจนานุกรมคำใหม่ เล่ม 1-2 ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์ จำกัด.
- วิสันต์ สุขวิสิทธิ์. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ในหนังสือเรียนรายวิชา ภาษาไทยตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2503-2544*. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาภาษาไทยอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวรส หุ่นดี และ จรัล เล็งวิทยา. (2558). *มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี*. วารสาร *Veridian E-Journal*

ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ, 8(2), 464-482.

อภิญา เวชชัย และ กิติพัฒน์ นนทบุรีมดล. 2546. การพัฒนาระบบสวัสดิการ
สำหรับคนจนและคนด้อยโอกาส: กลุ่มคนจนผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มเสี่ยงที่
ประสบปัญหาทางสังคม. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2545) ภาษาในสังคมไทย: ความหลากหลาย
การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Received: October 10, 2019

Revised: December 18, 2019

Accepted: June 9, 2021